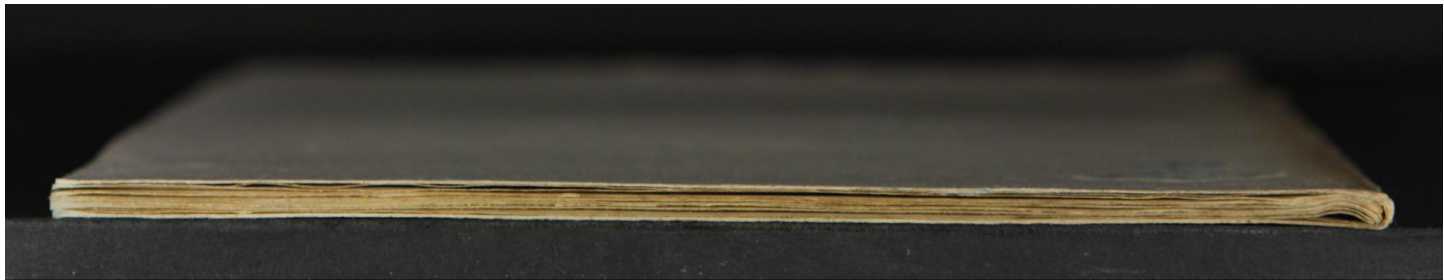

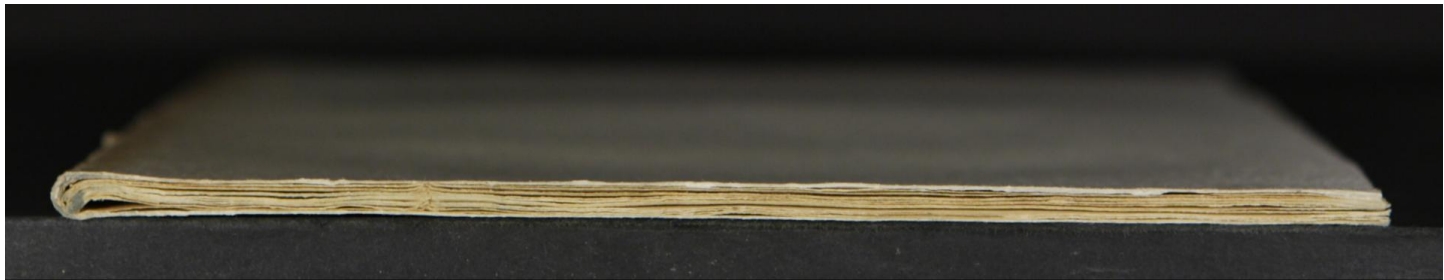

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. Cust. A. 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. Cust. A. 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. Cust. A. 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. Cust. A.14

CARGYMENTVM EPISTOLARVM.

Deinde de Gran turco.

Aumetes Turcorum Imperator: cui postea ex magnitudine rerum gestarū magnus Turcus cognomento fuit: Cum Asia potiretur (auctis paterni regni uiribus) in Europam copias ingentes per Elefpontum classe traiecit: quibus mox Bizantium nobilissimā Constatini urbem ui captam expugnauit. Missiam uero utraq̃ue: Galathas: Thratiā: Achorā: Peloponessum: Acarnanes: Etholos: Ambrachiam: Epyrū: atq̃ omne ylliricum latus in potestatem redegit. Asie uero minoris regna circiter xii. obtinuit Pontum: Bithiniam: Capadociam: Panhlagoniam: Cili-
ciam: Pāphiliā: Litiam: Cariam: Lidiam: Phrygiā: atq̃ omnem Elef-
spontum: quibus imperat. Epistolas uero ad innumeras orbis gen-
tes plurimas dictauit. Partim Syro & Græco sermone compositas:
partim etiam Scytica lingua scriptas: quas quidem Laudinius eques
hierosolimitanus: earum post sententias assecutus: latinas edidit.

Laudinus

CTVRCVS ZANCASSANO REGI PERSARVM.

Audio te ad leptam (Euphrate superato) copias ingentes traiecis-
se: quibus mox Parthorum fines ingressus: omnia belli incendio late
uastaueris ac tuorum impetu facto: exercitum in armeniam traduxis-
se: ut quæ post urbium dirreptiones: uicos: oppida: & agros in pre-
dam militum diuiseris. Te quidem miror non uictoris animos: sed
predonis ostendere. Nos tamen ex omni grācia delectu habito: ad-
uersum te configere paramus: ut æquis uiribus cum hoste cōtēdas.
Turpissimum quippe ducimus: maximos atq̃ opulentissimos reges
latronum bella imitari.

CTZANCASSANVS TVRGO.

Cum sub radicibus Thauri castra posuissem: mox ad Thesiphō-
tem oppugnandam cum exercitu magna celeritate contendī. fines
præterea Armeniorum late depopulatus: ut metu nobis omnia pate-
rent. Quo magis miror ipse ob quæ iure belli tot ac tanta gessimus
abs te factum meum accusari. Non enim ex hoste laudem: sed uicto-
riam querimus.

CTVRCVS ZANCASSANO.

Ad Cilicis angustias cum exercitu perueni: quo in loco Darium
Alexander. Max memorabili clade superauit. Nec aliam nobis for-

3
tunam belli pollicemur: qui Alexandrum foelicitate ac rerum gesta/
rum gloria æquauimus. Non enim multitudine imperita res magnæ
geruntur: sed in uirtute paucorum: uictoria sita est.

¶ ZANCASSANVS TVRCO.

phallaris dictu
3
¶ Cum ad uires ipse meas respicio: ac magnitudinem rerum gesta/
rū: quibus deos imortales foelicitate æquauit: temerarios quidem tu
os apparatus minimi duco. Qui eo semper usus sim in uictissimo exer
citu: cuius uirtute regum fortunatissimus appellarer. Bactrianosq;
omnes Persas: Medos: Armenios: Parthos: ac uniuersum pene oriē/
tem armis subegerim: solusq; post Alexandrum bella gentibus indi/
xi. Tu uero superiore loci fortuna ad Cylicia angustias gloriari desi
ne. Indus: Elephas Culicem non timet: nec uero tam difficile quicquā
est uel arduum: quod non pertinax militum opera expugnet. Virtus
profecto nihil inuium habet.

¶ SEXVARES REX ARMENIAE TVRCO.

¶ Otatores nostros ad Zancassanum in thesiphōtem misimus: qui
apparatu incredibili Mesopotamā ingressus: Babilonem & Carras
magna ui oppugnare contendit. Syriam præterea omnē & Egyptū
in predam sibi destinauit. Nusquā adeo innumerabiles copias tanquā
ingentes exercitus in unū coactos esse memoria proditum est ut Xer
xem: Darium: Porrum: & Alexandrum magnitudine uiriū facile su
perarit. Accedunt his milia equitum sexcenta ac etiam totidē peditū.
Apparatus uero belli magnificus & locuplex. Tētoria uero gemmis
ac etiam uario lapillorū genere distincta: regiam suppellectilem ostē
dunt. Pellices in contuberniis totidē: quæ pueros ultra septingentos
adesse memorant. Eunuchi præterea cum metatoribus impedinen
ta secuti ad sex milia referuntur. Arma etiā cuiusq; generis ad usus ca
strorū affirmāt. Galicos toraces: Numantina Hispanorū scuta: Lati
nas Ocleas: Sagittas cydonum cretenses: Arcus particos: & Egiptio
rum sarissas. Hæc tibi omnia per speculatores nostros quā diligentis
sime cognita nuntiamus. Quis enim aduersus eum temere quicquā
audeat: qui cum diis ipsis de imperio certare uideatur: aut quis nā re
bus suis consulere non curet sedulo ob incuriam facili perituris.

¶ TVRCVS SEXVARI.

Quæ nobis de apparatu Zancassani per legatos significasti: militum quidem nostrorum animos auxere. Quibus ad diripienda hostium castra spes longe melior ac belli fiducia accesserit. Pellices uero gemmas atq; exercitus ornamenta: nihil ad uictoriam conferre existimo: que cum hostibus impedimento sint: nostrorum potius animos ad predam accēdere uidentur. Nec tamē de apparatu regio nec delitiis contendimus: sed de uictoria ac militum uirtute quibus regna parari soleant. Copias adeo innumerabiles facile contemnimus. Imperita enim multitudo ad fugam promptior est: quā ad uictoriā

SOLDANVS TVRCO.

Cum tot usq; uictorias rerum gestarum magnitudinem ipse de te audiā: nulla quidem ratione satis adduci possum: hæc uel tua uel militum uirtute geri: sed fortuna profecto: que in omni re dominatur. Neq; tamen ipse tuis laudibus inuideo. Quis enim uirtutem etiā in hoste non probet. Sed ea quippe est rerum humanarum imbecillitas: ut nisi cuncta fati necessitate regantur: fortunæ potius omnia ludibrio exposita sint: quā uel prudentia hominū aut consilio recte gubernari queant.

TVRCVS SOLDANO.

Longè quidem ab erras: si eos qui res cōsulto agunt fatis omnia credere existimas. Virtus profecto nunquā fortuna regitur: sed ratio ipsa animi est: que in cunctis dominatur: & qua cæteris animantibus ad eos propius accedamus. Tu uero tamen eorum quæ tot ac tāta gestimus rationem accipe. Si nobis speculatores & uigiles non defunt. Si nobis etiam miles ueteranus adest. Si cyroquouis ex omni numero delectus. Si præterea exercitus ingens uincere assuetus: uinci uero nunquā. Et qui longas hyemes sub pellibus durissime agat ac maximis sepe itineribus: periculis: laboribus: & uigiis terra mariq; expositus sit: nullaq; bellandi intermissione fatigatus: & cuius acies nunquā loco cesserit: ac nemo pedem referre audeat. Et qui frigoris estus ac inedia patientissimus sit: nec fractus in aduersis: nec in secundis elatus: & q̃ mala postremo omnia uirtute superauerit: & longinqua domo militia tot innumeras orbis gentes & incredibiles sepe hostium exercitus fuderit. Cuius & ipse gratia uniuersi pene orientis. Imperator cū stitutus sum. Si hæc igitur omnia fortunam uocas: & casu euenire: fat eor cuncta equidem fortunæ ludibrio agi.

CTVRCVS PONTIFICI ROMANO.

Corinthum achaia nobilissimam: Etholos: Acarnanes: Macedoniam atq; oē Peloponessum armis inuasimus. Vicos præterea agros & oppida late incendio depopulati: ut mox in italiam bellum transferamus. Hæc tibi omnia cum summo christianorum metu ac detrimento nunciamus.

CPONTIFEX ROMANVS TVRCO.

Quod Græciam omnem ferro igneq; vastaueris: non tam crudelitatem in hac re tuam: quam tot urbium dirreptiones ulcisci paramus. Neq; etenim uictor hostibus ignoscere poteras: qui tuis etiā immanitate scelere ac libidine nunquā pepercisti. Nec enim pium fasne quicquā apud homines esse potest: cui (neglecta religione) deus in cōtemptu sit. Nos tamen uero nullum a te bellum in italia metuimus. Facile enim scelerata hominum arma contemnit: qui dei numine ac presidio tutus est.

CTVRCVS PONTIFICI ROMANO.

Frustra per deos immortales nobiscum agis: qui nec tecū de pietate: nec de religione: nec iusticia: sed de imperio contendimus. Vter armis uictor exiteris: iustior: eidem belli causā debebitur. Crudelitatem uero ac etiam scelera: quæ duo nobis grauissima obiecisti: ideo in captiuos exercemus: ut eum esse me re quidem experiantur: quem uerbis homines prædicant.

CPONTIFEX ROMANVS TVRCO.

Et si tecum nobis iustissima belli causa est: non pari tamen scelere uel etiam ipsa libidine regnandi. Sed pro tuenda hominum libertate arma sumpsimus. Quis enim mores tyranni perditissimos æquo animo ferat. Nāq; quod plerūq; in ceteris usu euenit: ut uel metu uel odio: nōnunquā etiā ira in subditos acerbiores reddantur. Ipse omnibus sponte immanioris: qui crudelitate potius quā uictoria gloriaris ac ea tanquā parum sit admisisse. Captiuos etiam semper calamitates exprobasti. Meritas igitur penas exolues. Vltor enim scelerum deus: uindictæ tarditatem supplicii grauitate compensat.

CTVRGVS VENETIS.

Ad patras ingenti cum exercitu ueni. uidi & uici: hæc uobis cum maximo reipublicæ detrimento nunciamus.

¶ VENETI TVRCO.

¶ Nec belli usu: nec uirtute militum: sed nos fortuna ad patras superasti: que cum minime sit in potestate hominum sita eandem ipse rerum uicissitudinem: qua nunc leuissime omnium stolidissimus gloriaris: expecta. Parum enim laudis uictoria habet in qua plus fortunæ ludibrio actum est: quàm hominum uirtute seu consilio prouisum.

¶ TVRCVS GRECIE MAGISTRATIBVS.

¶ Non pigebit uos tandem ab armis discedere: quos totiens a me uictos acie: bellum adhuc reparare audio. Victores enim arma decet inferre. Victos quidem obtemperare legimus. Tutius igitur esse uobis ducimus æquas pacis conditiones accipere: quam si rursus a me bello superati: pacem simul & arma amiseritis. Nam sera nimis ē: post cladem deliberatio.

¶ GRECIE MAGISTRATVS TVRCO.

¶ Nec prius ab armis discedemus: quam te cum bello cōgressi propulsemus iniurias: quibus nos abs te uictos fuisse totiens tua ex de/mentia gloriaris. Dubios enim rerum euentus & communē belli fortunam non ignoras. Pacem uero quam ut uictis obtulisti recusamus. Minime quidem reigerendæ consilia apud hostes querenda sunt.

¶ TVRCVS VENETIS.

¶ Classe uestra: quam ad belli naualis usum maximam comparastis: Litię maritima infestari audio: ac uos late regni mei fines depopulatos Athalam panphilię urbem armis circūsedisse. Videte obsecro quos tandem exitus hæc habitura sint. Aliena temere oppugnat qui egre sua bello tueatur. Vos nāq; post amissam Calcidem serua/re potius rempublicam ac nominis dignitatem retinere oportet: quàm armis imperium querere.

¶ VENETI TVRCO.

¶ Nec Peloponessus nec Calcis equidem ipse iam pridem bello amisse: nos ab oppugnatione perterrent: quas non ipsa uirtute militū nec uiribus expugnatas: sed facta nostrorum deditione in potestatem redeigisti. Nos tamen qui non armis perfidiam: sed uictoriam quærimus: omnia tuis infesta mari ac terra classe reddidimus. Nec enim

ad generosi principis animos uirtute accedit: qui nō iure belli captas
urbes sed infidis proditas in deditiōem accepit.

CTVRCVS GENVENSIBVS.

3
C Audio Menedorum uestros apud ciues graui mei nominis cō/
tumelia sepe contionari: tanquā nos iniuria aliqua maledicendo affi/
ciat. Erratis uchementer: non enim maledictis uobiscum: sed armis
contendimus: atq; is de se facile rumores in hoste contemni: qui re/
gnandi libidine nullam iam pridē apud homines ifamiā declinauit.

CGENVENSES TVRCO.

3
C Nec patrum auctoritate Menedorus: nec urbis decreto ciues te
nostri probris omnibus insectantur: sed priuato quodam & inexpia/
bili odio: quo tibi omnes ad iniuriam prouocasti. Hos uero non ma/
ledictis iniurias: sed armis propulsamus: parum tamen nostra senten/
tia rei conducit: qui de te ferantur in conditionibus rumores. Nullā
quidem honesti rationem exigit uitæ male actæ turpitudine.

CTVRCVS NARITIIS.

C Dementiam uestram: non bellimetum accusamus Naritii: qui a
me uobis arma ultro inferri persuasi estis tanquā nunc sibi in mures
predam leo meditetur. Non pudeſt uos igitur Culices in Elefantem
confligere.

CNARITII TVRCO.

C Utinam uilis predæ naritios contēneres: ipsi enim ad uires parū
tuas respiceremus. Sed nobis ignosce tot mala in hoste ppeſſis. Nos
quidem præterita: futurorum rationem habere compellunt.

CTVRCVS CORCYRENSIBVS.

C Fassi mihi estis iniuriā cocyrēſes: qui ambrachię fines & late Acar/
nanum agros depopulati: omnia in predam diripuiſtis: cum tamen
ipse uobis totiens aut ea ignouiſſem. Sed qui prius iniurias tulere: gra/
uioreſ ipsi expectent necesse est.

CCORCYRENSES TVRCO.

C Erras uehemēter: si nos tibi faſſos iniuriā tantū existiſas: nec tuo
rū clades & belli detrimēta intuliſſe. Nos ideo aduerſum te prius ar/
ma ſumpſimus: ut grauiora in hostē moliamur. Neq; enim tyrāni cru

delitatē ferre æquā aīo possumus: q̄ nullo imanitatis scelerū ac libidi-
nis genere omissio: uim oībus attulerit.

¶ TVRCVS REGI CIPRORVM.

¶ Ad Kalēdas sextiles cū exercitu in Ciliciā pueni: ut tharsīā urbem
opulētissimā expugnare. Lupū uero classis tue legatū: nō lōge a prhre
atis captū occidimus. Tu igitur qui paternū regnū adeptus es: nūc for-
tunæ leuitatē metue. Nihil in humanis rebus diuturnū atq; idem fœ-
lix esse potest. R

¶ EX CIPRORVM TVRCO.

¶ Cū bello cyprū repeterē: nullis paterni regni uiribus hostē ad ce-
raunia uici: q̄ tūc meorū ope destitutus: apud Carras exulabā: mox
tamē insulā parua manu ingressus incredibiles hostiū copias superauī:
ut me quidē oēs Euagorā anteisse p̄dicarūt. Nos igitur oīa consulto
gerimus: ac militum uirtute: nec tā bene gestis gloriamur: quā futura
prouideamus. Tibi uero p̄sertim fortuna longe metuēda ē qui tot re-
rū successibus ac nimia usus fœlicitate uidearis. Nā oīa satis cōmitte
re: nō tam homini incertum est: quā sepe temerariū.

¶ TVRCVS METHONENSIBVS.

¶ Nec urbē uestrā Methonenses oppugnare: nec tamen ab exercitu
nostro tutā eē uolumus: donec (belli diuturnitate) Ciues in odiū arma
uerterint. Sic enim ualitudine semper aduersa laborātibus: mors nē-
pe lāgoris tedio exoptatior ē: quā uitæ longitudo.

¶ METHONENSES TVRCO.

¶ Parui siquidē semp arma fecimus: quæ ignauis terrorē fortibus
uim nullā afferāt. Tu tamē eē de nobis sollicitus define: qui sine ho-
stiū cōsiliis aduersa p̄ferre didicimus. Scito præterea nunquā arma
in odiū uerti: quibus aduersus tirānū patriā libertatē parētes ac libe-
ros egregii ciues tueantur.

¶ TVRCVS CORONENSIBVS.

¶ Nō pudet uos Coronēses ter ad Mantineā acie supatos uires &
exercitus reparare. An ne ideo bellū semp geritis: ut uinci totiēs sero
peniteat. Si uero pacis obtinēde gratia in nos arma sumpsistis: timorī
uestro ignoscimus. Si rebus afflictis uincendi spe: ifaniā accusamus.

¶ CORONENSES TVRCO.

¶ Qui bellū totiēs in hostes moliuntur: hi se quidē pacis studiosissi-
mos lōge omniū declarant. Pax uero nulla ciuibus aut securitas red-
di potest: nisi pugna cum hostibus cōmissa. Nam belli semper & pa-
cis arbitria in uictoria posita sunt.

CTVRCVS FLORENTINIS.

Mercatores uestri qui Galathis & in Ponto negotiantur ad nos Thessalonica oratum misere ut illis uectigalia a publicanis & comeatus omnes liberi essent. Nos igitur quibus nihil pulchrius est: quā in amicos liberalitatem ostendere: uestros ciues libertate donauimus. Nam qui benemeritis de se beneficium contulit: is non tam aliquid exhibere quā referre gratiam uidetur.

CFLORENTINI TVRCO.

Beneficiorum magnitudine a te profecto superamur gratitudi-
ne uero animi nequaquā. Nam dignum te aliquid in ciues nostros contulisse: id quidem multi fecimus semper. At nos uero maiora tibi uiribus referre pluris hoc esse ducimus. Non enim magnitudine rei beneficium: sed uoluntas animi officio pensanda est.

CTVRCVS PONTICIS.

Nauis onerarias: quibus ueluti propugnaculis maria infestaban-
tur: captas in Egeis ad uos remisimus. Neque tamen per deos immor-
tales aut aliquid ad gratiam contulisse uideamur. nobis multo quip-
pe gloriosius est liberaliter in omnes plura conferre: quā accipere.

CPONTICI TVRCO.

Liberalitate in omnes uti: quid hercule aliud est: quā hominū gra-
tiam promereri. Tu uero nauibus ad nos remissis ex hostibus iā pri-
dem: nunc belli socios reddidisti. Adeo pulchrum est iniurias in gra-
tiam commutare.

CTVRCVS CRETENSIBVS.

Turpe quidem nobis est Cretenses amicitiam colere in qua bellū
potius aduersum nos quā pacem ostenditis. Sed uidete quāso: ne uo-
bis temerariū sit eos mox ut hostes formidare: quos prius socios nul-
lo iure contempsistis. Multos enim sepe conatus sui penituit.

CCRETENSES TVRCO.

Et uim ui repellere: ac dolum dolo neffere: nobis semper maio-
rum instituto licuit: neque tamen amicitiam uiolamus: si inimicorum
iniurias ulciscimur. Sed quo nam pacto tua nobis fidem exigis. quā

ipse nemini unquam antea præstitisti.

TVRCVS CHIIIS.

Tributa vobis chii remisimus: nam cum uestrorū erga nos me-
ritorum magnitudinem respiceremus uos quidem esse iussimus im-
munes. non enim ab amicis pecuniæ: sed fides exigēda est.

CHII TVRCO.

Non quod pro tua erga nos liberalitate optauimus: id enim vo-
tis minime assequeremur: sed quod ualuimus gratias tibi immorta-
les habemus in posterum. Hoc nobis tamen solatio est: quod faculta-
te ab amicis non liberalitate uincimur.

TVRCVS EPIDAVRIS.

Abideos Phriges & Dardanos maris antea predones nunc clas-
se ad Milas interceptos: ac uariis cruciatibus enecatos audio. Id qui-
dem a uobis iure belli factum existimarim. Liburnicas tamen ac bire-
mes incendio assumpsisse turpissimum ducimus. nō enim bellū uo-
bis cum nauibus quod uero sentiant: sed cū rectoribus suis gerēdū ē.

EPIDAVRI TVRCO.

Et pyratas iure belli captos & liburnicas incendio absumsimus. Il-
los uero quod nos sepe incursionibus infestarunt. has quidem quod
latrones finibus nostris inuexerant. Par ergo duximus naues cum re-
ctoribus suis incendere: quæ prædam nostrorum ac spolia in asiam
auehixissent: arma enim quibus oppugnantur pro hostibus haben-
da sunt.

TVRCVS NAVPLENSIBVS.

Non cessabitis ab iniuria nauplenses: qui fines Acheorum ingres-
si: multos quidem mortales crebris excursionibus in predam adduxi-
stis. Quo pacto enim fieri potest: ut qui metu clausi pmanantur obsidio-
ne uictoris agros & oppida late incendio uastauerint. Sero tamē pa-
trie consulere uidentur: qui desperatis rebus conantur extrema

NAVPLENSES TVRCO.

Et patriæ in primis ac ciuiū saluti: quibus oīa debentur uitā obie-
cimus. Aut enim pro defensione reipublice salua nobis libertate ho-
nestissime cadendū est: aut depulso tyranni iugo: pristinam retinebi-
mus libertatem. Nihil uero pulchrius esse ducimus: quam parenti-
bus: liberis: ac rebus postremo oībus: patriæ libertatē anteponere.

TVRCVS PANNONIIS.

b

¶ Virtutē uestram Pannonii & si bello maximā sepe declarastis: plus tamen uobis incōmodi attulisse: quā boni quicquā usum didicistis. His uero qui maiores uiribus animos gerunt: semper affuit in bello temeritas.

¶ PANNONII TVRCO.

¶ Nec belli ate consilia: nec armorū quibus oppugnamur: rationē ab hoste exigimus. Satis prudentiā quidem gerēdis rebus habere estimantur qui uirtute animi & constantia uictoriam sibi cum laude pepererunt.

¶ TVRCVS MACEDONIBVS.

¶ Legati ad me uestra mandata pertulere: quibus nos ad odium potius quā ad gratiam prouocastis. Vos enim totiens uictos & suplices decere magis uidebatur pacis conditiones recipere: quā auferre impudentius. Turpe quidem est calamitatibus affectos superbe cum uictoribus agere.

¶ MACEDONES TVRCO.

¶ Nulla tecum nobis ex equo pax esse potest qui tueri patriā libertatem studeamus: tu uero armis imperiū querere: nec tamen nisi constanter & ingenue de republica loqui possumus: qui pulchrius libertate nihil apud homines esse ducimus. Hoc tamen cōmune tyrannis uicium est: ut graui semper odio liberās ciuitates insequantur.

¶ TVRCVS ASIATICIS.

¶ Oratores uestri apud Zizicum legationem exposuere: quibus re nobis hostes uerbis quidem socios ad arma ostenditis. Aut igitur naues longas quā primum nobis subsidio mittite: aut bellū eligatis. Neque enim uerbis semper amicorum uoluntas: sed cum facto opus sit: tamen maxime rebus declaranda est.

¶ ASIATICI TVRCO.

¶ Quod multa coram per legatos pollicemur: re autem per pauca exhibemus: alterū grati quippe animi est: alterum inopie ascribēdū. Munera uero ad te per Mearchum misimus: quā si tuis animis fortasse minora uidebuntur: nostris tamen uiribus maiora fuisse estimabis.

¶ TVRCVS BITHINIIS.

¶ Nec ad belli usum naues: nec pecupias in tempore misistis. Tarditatem igitur uestrā accusamus. Videte obsecro: ne nobis insensū redantur: quos per negligentiam contemnere uidemini. Prestat enim uoluntaria semper in hostes arma summere quā post multos ad bellum cogi.

¶ BITHINII TVRCO.

C Naues ex omni numero. xx. nup incendio cōsumptas amilimus. reliquæ uero ad maleam partim illis scopulis: partim etiā absorptæ profundo in hostium cōflictu periere. Pecunias uero omnes belli diuurnitate exhausimus. Ignosce igitur tot fortunæ calamitatibus affectis. Nulla enim liberalitate uti possunt: qui extrema rerum inopia laborant.

CTVRCVS DELPHICIS.

C Nec apollinis uestri oracula: nec medicinæ auctor Esculapius uos omnino ab insania liberarent: qui rem adeo inconsulte gessistis: ut ne minerua quidem ipsa consilium uobis in tanta dementia afferre queat. Nam corporis sepe langores ope adhibita curantur: morbo quidem animi uis nulla mederi potest.

DELPHICI TVRCO.

C Sapientia quidem a rebus gerendis plurimum distare uidetur. nobis tamen quod & medicis plerūq; euenit: qui aliorum morbos ad sanitatem perducunt: sibi uero nequaquā medentur.

CTVRCVS PERGAMENIS.

C Expeditionem aduersum euboicos pergameni suscepimus. Vos ideo nobis ad Marathonas occurrere iussimus. ut qui uestram semper erga me fidem opportune declarastis: nunc etiam cum opus sit celeritatem ostendite. Duplex illis gratia debetur qui in dando non solū beneficio liberales: sed etiam promptissimi in exhibendo uideantur.

C PERGAMENI TVRCO.

C Classe ingenti ad bellum proficiscimur: ut uires non solū tuas augemus: sed calcidenses fortius oppugnentur. Illis tamen gratiæ nequaquā habendæ sunt: qui cum possint quod iure debent liberaliter exhibeant.

CTVRCVS MITHELENIS.

C Fides uestra Mitheleni & si omni tempore nobis perfecta est: nūc eam tamē maxime omnium declarastis: quos quidem urbis portas hostibus occlusisse audio. non enim aliorum perfidiam libenter imitari: qui nouis semper rebus student. Adeo pulchrum uobis ē amicitie iura simul tueri: atq; armis patriā defendere.

MITHELENI TVRCO.

C Bithinei quibus extincta omnino republica sub tyrannide perpetuo agendū est: satius in potestate unius esse duxerūt quā multorum

regna experiri. fidem igitur nostram in hac re non tam probare debet: quā admirari prudentiam. Non enim eos libenter imitatur: qui morbo incurabili laborantes: multos sibi medicos adhibent: nulla tamen ad crebra remedia corporis ualitudinem recipiunt.

¶ TVRCVS AMAZONIIS.

¶ Si pro tuenda ciuium libertate Amazonii bellum aduersus me suscepitis: non tam uos ipse hostes iudicarem quā egregios ciues pro patria: liberis: ac parentibus arma sumpsisse. Sed nulla quidem ratio ne persuaderi ualeamus. eos nunc uiroꝝ imperia recusare quos olim regna foeminarum tam diu pertulisse audio.

¶ AMAZONI TVRCO.

¶ Amazonidum regna: quæ nobis ad contumeliam obicere uideris: nos minime quidem aliis parere hortantur. Turpissimum enim ducimus: uiros foeminarum uirtute superari. Eos igitur inuictos armis & principatu dignissimos arbitrare: apud quos etiam mulieres imperare didicerint.

¶ TVRCVS ILLIRICIS.

¶ Nec urbem uestram armistueri: nec diutius obsidionem premi sustinetis: aut igitur uictis leges accipiendæ sunt: aut arma tyranni propulsanda. Dementium sane est omnibus sociorum auxiliis atq; ope destitutis: cum reipublice detrimento bellum protrahere.

¶ ILLIRICI TVRCO.

¶ Cum nobis semper animos ad retinendam libertatē affuisse non ignores spes adhuc nostras libenter amplectimur. Neq; uero in deterius labi, fortuna potest: ubi afflictis rebus opē afferre nequeas.

¶ TVRCVS RHODIIS.

¶ Si uobis eadē rhodii quæ animi ē: uiriū quoq; magnitudo par esset: hos longe quidem omniū inuictissimos ducere: sed cū uiris equis armis pecuniis & cōmeatu bella parentur: uestra magis fortunam respicere oportet: quā nos temere in pugna laceessere. Minime enim par ratio uidetur hostem posse animis atq; eundem uiribus superare.

¶ RHODII TVRCO.

¶ Et uires nobis atq; animos semper affuisse multis ac maximis tuorum cladibus non ignoras: oiaq; ad necessarios rerum usus abunde comparauimus ut nos minus domi rhodiorum prudentiam quā foris in libello magnitudinem animi admirere. Nos uero & si armis in-

feriores sumus: a te profecto fortuna: non uirtute superamur.

TVRCVS RHODIIS.

Audio uos rhodii nunc fossas urbis ingentes ac triplici uallo muros circūduxisse: portus uero geminos ad Mandachrium colloso ferreis arctasse cathenis: ut ciuitas ab incurfu hostium libera sit: & nos ab oppugnatione uestra deterreamur. res profecto memoratu dignissima. Quid enim pulchrius: quā liberalē patriam: liberos ac parentes (seruata republica: armis defendere? Sed qui tamē uobis animus ē per deos imortales tam ingenti apparatu nostris uiribus terra ac mari obsistere? Post enim Bizantiū: Lesbos: Peloponessus: & calcidem expugnatas: uox aliarum potius urbium satum decet imitari: quā in exemplum cladis prebere. Nam qui uiribus maiora audent temeritate quidem penas sepe dederunt.

RHODII TVRCO.

Gracorum nobis captiuitatem non tam commemorare debes quā nos aliis in exemplum uirtutis referre: qui iustiore belli causa meliorem quoque rerum fidutiam gerimus. Tu uero semel ad Coum: bis etiā armis ad calymnum urbem uicimus. Soldani quoque babiloniorum regis uires & arma obsessi profligauimus. Egyptus uero syris & phenicibus nauarchæ rhodii bellum sepe intulerunt. Nolite igitur aduersum innumeras orbis gentes uictoribus fidutiam nobis exprobare: qui aliorum potius aduersum te animos uirtute nostra augeamus quā ex captiuorum commemoratione terreamur.

TVRCVS EPIRIS.

Dirachium: apoloniā: atque omnes illiricum latus ab exercitu nostro infestari: nuper ex legatis Molossorum cognouimus atque uiarum angustias latronibus obsideri: nihil uel intra Macedoniam tutum esse retulerunt. nos uero Epiri iam pridem fatis omnia credidimus: ac ius in armis experimur: quā obrem pristinae uirtutis memores decere uos magis arbitror acceptas ulcisci iniurias: quā de his frustra per legatos uerba facere. Non enim oratione: sed bello uis hostium propulsa: fanda est.

EPIRI TVRCO.

Si nobis id quidem armis licuisset: acceptas ab hoste iniurias ulcisci malle: quā de his tecum per legatos agere: sed cum nullis uiribus id assequi ualeamus: satius quidem esse duximus pacem ab hostibus petere: quā bellū frustra moliri. nam recte omnia consiliis prouidisse: non tam prudentiæ debet quā fortitudinis uideri.

TVRCVS DALMATIIS.

Tributa nobis imperauimus: quæ cū sero nimis exhibeantur: id facere inuitos ostenditis. Aut igitur fidem uestram (cum opus sit) re nobis comprobate: aut bello uos hostes declarabimus. Minime quidem decere uidetur in amicitia dissimulatio

DALMATIAE TVRCO.

Tarditatem minime nostram accusare: sed inopiā debes. Nullo enim pacto exhibere tributa possunt: qui nullam cogendi pecunias facultatem habent. Quāobrem minime hostes iudicandi sunt: qui fide tantū in amicos: liberalitate uero nulla ob inopiā utantur.

TVRCVS APPVLIS

Brutiorum urbes atq; omnē late Appuliā iure belli repetimus: quod ut græcos armis subactos nostro adiecimus imperio: nūc eam quoq; italiæ orā armis inuadere paramus: quæ magna quondā grācia uocitata est. Uos igitur aborigenes uestros pulcherrime imitari: deditio nem facite. Turpe quidem uidetur egregius ciuibus ab instituto maiorum ac patriæ legibus desistere.

APPVLI TVRCO.

Qui omnia ex libidine agunt: ius sibi quod est in armis esse declarant. Tu uero & si nos græcorum calamitatem sequi iubes: non tā nobis eorum leges quā regnū persuadere niteris. Sed nullo pacto fieri potest: ut tibi cæteris ad gratiam prōptiores reddamur. qui capti uos (omnibus a te suppliciis affectos) inter uarios cruciatus crudelissime enecasti. Facile enim clementia liberalitate & iusticia regna parari solent: difficillime uero sub tyrannide armis retineri.

TVRCVS BRVNDVSINIS.

Portus nobilissimæ ad nauium receptacula: atq; urbis uestre sitū: ex legatis Messapiorum cognouimus. uos idcirco cum hydruntinis belli socios nobis ad arma pollicemur. Copias nāq; in italiā traicere paramus: quibus ingēti comparato exercitu: uictoriam consequamur. Minime igitur eum uos decet aspernari: quē ob iustitiam sui diligere possint: atq; hostes ob arma formidare.

BRVNDVSINI TVRCO.

Non pudet eos te belli nefarii socios in arma euocare: quos semper hostes omnium acerrimos habuisti. Detestanda quidem arma tyranni sunt: cui post uictoriam inter crudelitatem scelera & libidines: capitiuus mox seruiendum est.

¶ TVRCVS SYRACVSANIS.

¶ Audio uos Syracusani cum Agrigentinis: Messanis: & Cataneis aduersum nos (pro restituenda graecorum libertate) conspirasse. nos idcirco ex Peloponesso copias ingētes Syracusas traiecere paramus ut eos nunc hostes experiamini quos prius socios nullo iure contempsistis.

¶ SYRACVSANI TVRCO.

¶ Tum gerendi belli fiducia aduersum te arma sumpserimus: nil temere profecto aggredi in hostem uidemur: nam qui iustius de imperio certant: propiores ad uictoriam redduntur.

¶ TVRCVS ITALIE MAGISTRATIBVS.

¶ Germaniā: Gallias: & Hispaniam aduersum nos cōcitasse audio. uosq; illis ad bellum duces exhibuisse. Parum sibi quidem consulere uidentur: qui temere hostem in pugnam nulla causa laescunt.

¶ ITALIE MAGISTRATVS TVRCO.

¶ Iustissima nobis tecum belli causa est: qui sceuissimi tyranni crudelitatem ac scelera detestantes: arma aduersum te uelut publicū nature hostem sumpsimus: nec solum cum Germanis: Gallis: Hispanis: & uniuerso occidente conspirauimus: sed liberas ciuitates etiam per legatos aduersus turcorum gētē undiq; sollicitamus. Idcirco persuasi a nobis christianorum opulentissimi reges coactis ad bellum uiribus populos in arma concitarunt: ut tot crudelitates tuas furorem cedentes libidinem incendia & urbū direptiones ulciscantur: ac defensa hominum libertate: tuis ab iniuriis orbem uindicemus. Iustissima quidem arma sunt: quibus publica omnium salus contineatur.

¶ TVRCVS REGI FERDINANDO.

¶ Egregias laudes tuas & inuicti animi magnitudinem ac rerum gestarum gloriam libentissime accipio: qui cum toties bello hostes profligaueris: ea ratione uicisti: ut uictis posses ignoscere: nec ut iustissimam ultionis iram hostis publicus: uerum animi clementiam quiuis in te experiretur: & quod summum in principe ducimus: fortuna quippe aduersa te semper iniūctum praestitisti: nec in secundis rebus elatum. Hæc ideo de te libenter commemorauimus: quoniam sepe etiam uirtus in hoste laudatur.

CREX FERDINANDVS TVRCO.

Et si pulcherrimum esse ducimus aliquo insigni merito ab hostibus laudari: quod eorum uerius probamur testimonio & amicorū sepe iudicio fallimur. Nos tamen uerbis non tam glorię uoluptatē querimus: quā ut propriam ex rebus gestis laudē assequamur. Hęc uero libentissime complector: cum tibi me uideri: quem simul hostes ob uirtutem admirari: & ciues ob iustitiam colere possint.

CTVRCVS SICVLIS.

Cartaginesium duces: quibus olim cum romanis de imperio orbis diu certatum est: multis uos sepe cladibus afflixere q̃ partium studia secutos: egre in fidem retinerēt. Nūc uero subsidia rhodiis ad halicarnassum misisse audio: & cōmeatus omnes ad belli usum manibus onerariis comportasse. Vos igitur hostes publicos bello declaramus: ut qui nos frustra leserint temeritatis penas luere cogātur. nō enim solum nobis tutum est ab aliorum iniuriis uindicare: sed hostibus etiam formidolosum.

CSICVLI TVRCO.

Nec contra te arma sumpsimus: quos nunc rhodi's subsidia in halicarnasso misisse arguis: nec quēpiam affecisse iniuria uidemur: si crudelissimo tyranno sociorum auxilia fidemq; anteponimus. Noli igitur maiorum perfidiam siculis obistere quā quidem omnibus ipse fidem datam ac iusiurandum semper utolaueris: nec eos minis perterere debes: q̃bus prōptus est ad arma iniurias quā ad uerba referre.

CTVRCVS ALEXANDRINIS.

Mercatoribus uestris alexandrini pontum omnem & asiam interdiximus. nam cum Bitiniorum urbes ere alieno opprimerentur: legatos ad me callipolis questum misere. Insuper negotiatorum usuras detestantes: quibus ciuitatum pecunię exhauriantur. Sanctius nobis igitur uisum est: ad multorum potius: quā ad paucorum utilitatem respicere.

ALEXANDRINI TVRCO.

Et si minime ad uos pertinere uideatur: tecum de priuatis rebus cognoscere: si tamen eadem gesta fuerunt aut tētata quę scribis: nec gratiam a nobis: nec odium in hac re promereris. Cuiq; enim pro arbitrio res suas agitur.

CTVRCVS TARTARIS.

Quod multis sepe usu euenit: ut uel metu aliquo aut necessitate in alios plerūq; deteriores fiāt uobis quippe natura loci tribuit omnium fore pessimos qui uelut incōdita uulgi barbaries nullis legibus

tenemini. Cum tamen ad nos pecunias ne: in tempore legatos miseritis: illas quidem exhibere nobis per uim debere ostenditis.

¶ TARTARI TURCO.

¶ Stultum est profecto te a nobis exigere: qui aliorum spoliis ac rapto uiuamus: atque ab his legationem frustra expectas: qui non orandi studium: sed belligerendi curam foris suscipiunt. Mores præterea nostros iam admirari nequaquam debes: cum parum absint a ritu ferarum. Nam qui maiorum instituto ius ipsum in armis habent: cedibus præda ac rapinis pro legibus utuntur.

¶ TURCVS ATHENIENSIBVS.

¶ Gynnfasia uestra Athenienses quibus florentissimam rempublicam eximiaque philosophiæ laudes affecuti estis: nos maxime hortari uidentur: ut urbi uestre ignosceremus: cum propter maiorum sapientiam ac dignitatem: tum etiam ob studia bonarum artium: quas simul inuentas athenis ac perfectas accepimus. Sed cum uestrum semper in me odium ipse considero: beneficiis quidem uos potius irritare: quam ad gratiam propiores mihi reddere uideor. idcirco agros eleusinae incendio late depopulati Appero ad Megaras in predam militum diuisi sumus: mox urbem etiam pari fato direpturi. Hostis enim clementiam sepe uincit delicti magnitudo.

¶ ATHENIENSES TURCO.

¶ Non odio quidem aduersum te nitimur. Quid enim salua nobis libertate esse potest. Sed pro prima liberis ac parentibus (quibus omnia debentur) arma sumpsimus. Nec tecum hostiliter agere uidemur si nostra defendimus: cum tu aliena oppugnes. Sed quid te maxime deceat respicere oportet: numquid ipsi deliquerimus. Ignouit Sylla Athenis Bis et alexander uenia dignatus est. Quæ uero tua dici uictoria potest: si nos belli præmiū perdideris? Debes igitur nos potius in exemplum pietatis seruare: quo tibi facile omnium animos ad gratiam conciliabis: quam crudelitatem libidinem & furorem in captiuos ostendere: quibus graecos aduersum te odio concitabis. Nos tamen quibus nulla ulterius belli fiducia est: nisi uenia dignaberis extrema fortiter audebimus. Quid enim pulchrius est: aut in humanis unquam iocundius esse potest: quam egregios ciues atque domesticos pro salute omnium sese intrepidos morti exponere?

CTVRCVS THEBANIS.

C Direptionem athenarū uos egre thebani pertulisse audio : quos & belli socios & consiliorum in me participes extitisse iam pridē per suasimus. Vobis igitur quibus ingens hostium metus incessit idem rerum exitus fata debentur: paresq; atheniensibus calamitates. Hæc ideo significauimus: ut metu prius & scelerum conscientia mox uero grauioribus suppliciis torqueamini.

CTHEBANI TVRCO.

C Deletis Atheniensibus non solum Thebanis animos uerum & græcis omnibus: quorum sepe libertatis auctores extitimus: uires ad bellum auxisti: qui armorum rabie uersi in furorem: te quidem in tot scelerum penas ultro reposcant. Solet e. euim plerūq; afflictis e/ bus ultima fati necessitas: certam quoq; miseris salutem polliceri. nec facile tyrāno parere consuecunt: qui aliis imperare didicerint.

CTVRCVS LACEDEMONIIS.

C Exercitū Lacedemonii: quem ad spartam oppugnandā sub Cleandro misimus formidare uos audio: in quo peditum. M. xx. delecta comparaui. Equitum uero leuis armaturæ. viii. quorum etiam uirtus in bello eximia: ac fides non tam sepe nobis spectata est: quam hostibus formidolosa. Vos igitur tot fortunæ calamitatibus affectos: ad rempublicam ac ciuium salutem respicere oportet: ne si pristina maiorum uirtute bellum uobis supra uires aduersum nos gerendum sit: mox temeritatis penas luere cogamini. Pulchrum enim est gratiam in his ab hoste promereri: quæ si facere recusamus: ad eam mox tamen inuiti compellimur.

CLACEDEMONII TVRCO.

C Cleandro apud Laconas cum uniuerso exercitu nostro deditio- nem nosmet sponte fecimus. Tutius enim lacedemonii esse duxerunt hostium consilia admittere quam salubria uiderentur: quā armæ ex- periri. Nec uisa nobis potior uictoria est: quā nullo reipublice detri- mento patriam ab incendio belli seruasse.

CEPISTOLAE MAGNI TVRCI FINIUNT: A LAVDINO EQVITE HIEROSOLIMITANO EDITAE.

De Hermofrodito per. d. An. Panormitanum.

CARMEN DECASTICON.

Cum mea me genitrix grauido gestaret in aluo

Quid pariat fertur consuluisse deos.

Mas sibi Phebus ait: Mars foemina: lunoq; neutrum:

Cūq; forem natus hermofroditus eram.

Querenti letum iuno ait. Occidet armis

Mars cruce Phebus aquis fors rata quæq; tulit.

Arbor obumbrat aquis conscendo decedit ensis.

Quem tuleram casu labor & ipse super.

Pes helit ramis subiit caput amne tūliq;

Foemina uir neutrum flumina tela crucem.

FINIS.

G.

.F.

.T.

Impressum Brixę per Bernardinū de misintis.

LD

